

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 79/09-18

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 6. marca 2009 predbežne prerokoval sťažnosť Ing. M. D., B., zastúpeného advokátkou Mgr. M. B., B., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava III v konaní vedenom pod sp. zn. 7 C 170/00 a postupom Krajského súdu v Bratislave v odvolacích konaniach a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ing. M. D. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 23. decembra 2008 doručená sťažnosť Ing. M. D., B. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie svojej

záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bratislava III (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 7 C 170/00 v spojení s konaním vedeným pod sp. zn. 9 C 209/98 a postupom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) v následných odvolacích konaniach.

Z obsahu sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ sa návrhom doručeným okresnému súdu 12. júna 1998 domáhal určenia, že je právoplatným nájomcom bytu č... na... v B., a uloženia povinnosti odporcovi - mestskej časti B., uzavrieť s ním zmluvu o prevode vlastníctva bytu. Návrh bol zapísaný pod sp. zn. 9 C 209/98.

Na prvom pojednávaní 8. marca 1999 okresný súd na návrh sťažovateľa pripustil prístupenie H. do konania ako odporcu v 2. rade. Ďalšie pojednávanie sa uskutočnilo 19. mája 1999. Na pojednávaní konanom 24. januára 2000 okresný súd pripustil zmenu návrhu. Na pojednávaní 27. novembra 2000 okresný súd vyhlásil rozsudok, ktorým určil, že sťažovateľ je právoplatným nájomcom predmetného bytu, a uznesením podľa § 112 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku návrh v časti, v ktorej žiadal, aby súd uložil odporcovi v 2. rade v spojení s odporcom v 1. rade povinnosť uzavrieť s ním zmluvu prevode vlastníctva bytu, vylúčil na samostatné konanie.

Podľa názoru sťažovateľa *„týmto vylúčením veci súd bez dôvodu (veci sa prejednávali na jednom súde, skutkovo spolu súviseli a týkali sa tých istých účastníkov konania) a v rozpore so zásadou hospodárnosti konania spôsobil zbytočné prietahy v konaní, keďže rozhodnutie o povinnosti odporcov uzavrieť so mnou zmluvu o prevode predmetného bytu do vlastníctva je podmienené, v zmysle zák. č. 183/1993 Z. z. (§ 29 písm. a), iba posúdením otázky existencie, resp. neexistencie nájomného vzťahu bez ďalšieho, preto mám za to, že súd mohol a mal o týchto otázkach rozhodnúť v jennom konaní a naraz. Veľmi významnou okolnosťou je skutočnosť, že súd vylúčil žalobu v časti nahradenia prejavu vôle na samostatné konanie až v deň, kedy vydal rozsudok, ktorým určil, že som nájomcom predmetného bytu, teda v čase, keď už bol potvrdený posledný z predpokladov na rozhodnutie o nahradení prejavu vôle.“*

Proti rozsudku okresného súdu podali odvolanie obaja odporcovia. Krajský súd rozsudkom z 12. februára 2002 rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti potvrdil. Rozsudok nadobudol právoplatnosť 13. mája 2002.

V konaní o vylúčenom nároku, ktoré bolo ďalej vedené pod sp. zn. 7 C 170/00, okresný súd uskutočnil prvé pojednávanie 1. júla 2002. Na tomto pojednávaní odporca požiadal o prerušenie konania z dôvodu, že podal generálnemu prokurátorovi Slovenskej republiky podnet na podanie mimoriadneho dovolania. Okresný súd pojednávanie odročil s tým, že buď rozhodne o prerušení konania, alebo určí nový termín pojednávania, s čím sťažovateľ nesúhlasil. Podľa jeho názoru týmto postupom okresný súd spôsobil zbytočné prietahy v konaní. Dňa 6. septembra 2002 okresný súd žiadal sťažovateľa, aby predložil rozsudky vo veci vedenej pod sp. zn. 9 C 207/98, ktoré si mal podľa sťažovateľa okresný súd zaobstarat' sám. Ďalšie pojednávania sa konali 16. októbra 2002 a 18. decembra 2002. Okresný súd od 18. decembra 2002 do 2. augusta 2004 vo veci nekonal. Ďalší úkon vo veci okresný súd urobil 6. marca 2004, keď zaslal odporcovi zmenu žalobného návrhu a pojednávanie nariadil až po urgencii sťažovateľa na 2. august 2004. Okresný súd 8. decembra 2004 vyhlásil rozsudok, ktorým určil povinnosť odporcu v 2. rade uzavrieť so sťažovateľom zmluvu o prevode vlastníctva bytu. Rozsudok bol doručený účastníkom konania až v máji 2005. Obdobie vypracovania rozsudku sťažovateľ považuje za zbytočný prietah v postupe okresného súdu.

Obaja odporcovia podali 6. júna 2005 proti rozsudku odvolanie. Okresný súd predložil vec krajskému súdu 9. novembra 2005. Ani odvolací súd vo veci nepostupoval bez prietahov, keď pojednávanie uskutočnil až 27. septembra 2006, na ktorom rozhodol tak, že zrušil rozsudok súdu prvého stupňa a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Uznesenie odvolacieho súdu bolo doručené okresnému súdu 20. decembra 2006.

Okresný súd vykonal v roku 2007 päť pojednávanií (12. marca 2007, 25. apríla 2007, 2. mája 2007, 15. októbra 2007 a 10. decembra 2007), ktoré sťažovateľ hodnotí ako neefektívne úkony, pretože okresný súd na nich vykonával dokazovanie, ktoré nemalo vplyv na rozhodnutie o veci. V roku 2008 okresný súd nariadil tri pojednávania,

na poslednom z nich 12. mája 2008 vyhlásil rozsudok, ktorým návrh sťažovateľa zamietol. Rozsudok bol doručený právnej zástupkyňi sťažovateľa 25. júla 2008. Sťažovateľ podal 1. augusta 2008 proti rozsudku odvolanie, ktoré okresný súd predložil krajskému súdu až 23. októbra 2008.

Sťažovateľ v závere uviedol, že počas súdneho konania mu odporca v 1. rade dal výpoveď z nájmu bytu, ktorej neplatnosť uplatnil žalobou na okresnom súde, kde sa konanie viedlo pod sp. zn. 43 C 31/05. Sudkyňa navrhla, aby bolo konanie spojené s konaním o prevode vlastníctva bytu a otázka neplatnosti výpovede bola riešená ako prejudiciálna. Podľa tvrdenia sťažovateľa na základe zmätočného vysvetlenia súdu, ktorému nesprávne porozumel, podpísal zápisnicu, v ktorej sa uvádza, že svoj návrh na určenie neplatnosti výpovede berie späť a vzdáva sa práva podať dovolanie. Jeho úmyslom však bolo „vyjadriť súhlas s presunom konania 43 C 31/05 na inú sudkyňu pojednávajúcu v spore 7 C 170/00. Po zistení, že som týmto úkonom prišiel o možnosť uplatnenia neplatnosti výpovede, som podal odvolanie, ktoré však odvolací súd zamietol. Mám zato, že súd mi nielenže svojim zmätočným poučením znemožnil uplatnenie práva, ale aj svojím laxným postupom v konaní 7 C 170/00 umožnil danie výpovede a tým mi sťažil nadobudnutie vlastníckeho práva.“.

Na základe uvedeného je sťažovateľ presvedčený, že postupom okresného súdu a krajského súdu došlo k zbytočným prieťahom v konaní, čo sa premietlo do neprimeranej dĺžky konania (viac ako 10 rokov). Preto sťažovateľ žiada, aby ústavný súd rozhodol, že postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 7 C 170/00 v nadväznosti na konanie vedené pod sp. zn. 9 C 209/98 a postupom krajského súdu v následných odvolacích konaniach bolo porušené jeho základné právo podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, a aby prikázal okresnému súdu a krajskému súdu vo veci konať. Sťažovateľ tiež žiada, aby mu ústavný súd priznal finančné zadosťučinenie 26 600 EUR, ako aj náhradu trov právneho zastúpenia.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu ide o zjavne neopodstatnený návrh vtedy, ak namietaným postupom orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi napadnutým postupom tohto orgánu a základným právom, porušenie ktorého sa namietalo, ale aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán (všeobecný súd) porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takú možnosť reálne nepripúšťajú (IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 55/05, IV. 288/05). Za zjavne neopodstatnenú možno považovať takú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98).

Zjavná neopodstatnenosť sťažnosti namietajúcej porušenie základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (resp. podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) môže vyplývať aj z toho, že porušenie uvedených práv sa namieta v takom konaní pred všeobecným súdom, v ktorom už označený všeobecný súd meritórne rozhodol pred podaním sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy (II. ÚS 184/06), a preto už k namietanému porušovaniu práva nečinnosťou tohto orgánu nedochádza (m. m. II. ÚS 387/06).

Zo sťažnosti a z predložených príloh vyplýva, že v čase podania sťažnosti ústavnému súdu (22. decembra 2008) nemohlo dochádzať postupom okresného súdu k zbytočným prietáhom v konaní, pretože okresný súd v danej veci rozhodol rozsudkom 12. mája 2008 a rozsudok bol sťažovateľovi doručený 25. júla 2008. V čase podania sťažnosti sa už vec nachádzala na krajskom súdu, kde bola zaslaná 23. októbra 2008 na rozhodnutie o odvolaní, ktoré podal sťažovateľ.

Sťažovateľ namietal zbytočné prietahy postupom okresného súdu v čase, keď okresný súd už v jeho v jeho veci rozhodol a nemohol už žiadnym ústavne relevantným spôsobom ovplyvňovať priebeh namietaného konania ani v ňom spôsobovať prietahy. Sťažnosť sťažovateľa bolo preto potrebné v časti proti okresnému súdu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietnuť ako zjavne neopodstatnenú (m. m. IV. ÚS 219/03, II. ÚS 24/06, IV. ÚS 79/07).

Sťažovateľ namietal aj prietahy spôsobené postupom krajského súdu v odvolacích konaniach. Z obsahu sťažnosti a z pripojených príloh vyplýva, že vec sťažovateľa sa na krajskom súde nachádzala trikrát. Prvýkrát krajský súd v odvolacom konaní rozsudkom č. k 19 Co 119/01-260 z 12. februára 2002 potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa č. k. 9 C 209/98-209 z 27. novembra 2000. Označený rozsudok okresného súdu v spojení s rozsudkom krajského súdu nadobudol právoplatnosť 13. mája 2002. Druhýkrát sa vec sťažovateľa (vylúčená z konania pôvodne vedeného pod sp. zn. 9 C 209/98, ktoré bolo právoplatne skončené) nachádzala na krajskom súde z dôvodu odvolacieho konania od 9. novembra 2005 do 27. septembra 2006, keď krajský súd rozhodol o odvolaní

uznesením č. k. 10 Co 235/2005-238 tak, že rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Rozhodnutie krajského súdu nadobudlo právoplatnosť 22. februára 2007. Sťažovateľ teda namieta zbytočné prietahy v právoplatne skončených konaniach na odvolacom súde zjavne po uplynutí dvojmesačnej lehoty na podanie sťažnosti ústavnému súdu ustanovenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde. V tejto časti bolo preto potrebné sťažnosť odmietnuť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako oneskorene podanú.

V súčasnosti sa vec opäť nachádza na krajskom súde, ktorý rozhoduje o odvolaní podanom sťažovateľom proti rozsudku okresného súdu z 12. mája 2008. Z obsahu sťažnosti vyplýva, že okresný súd zaslal súdny spis s odvolaním krajskému súdu 23. októbra 2008. Podľa zistenia ústavného súdu bol spis predložený krajskému súdu 30. októbra 2008 a odvolacie konanie je vedené pod sp. zn. 10 Co 94/08. Znamená to, že v čase doručenia sťažnosti ústavnému súdu bola vec na krajskom súde necelé dva mesiace. Táto skutočnosť vylučuje možnosť úvahy o zbytočných prietahoch v označenom konaní, a preto ústavný súd sťažnosť sťažovateľa v tejto časti týkajúcej sa postupu krajského súdu v označenom odvolacom konaní odmietol už po jej predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

Vzhľadom na to, že sťažnosť bola odmietnutá ako celok, bolo už bez právneho dôvodu zaoberať sa aj ďalšími návrhmi sťažovateľa (návrhom na priznanie finančného zadosťučinenia a úhrady trov právneho zastúpenia).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 6. marca 2009